

Direkte en indirekte rede

Die **direkte rede** is die woorde wat 'n persoon sê. Die **indirekte rede** is wanneer iemand anders se woorde herhaal of oorvertel word.

Let op die veranderinge wanneer ons die direkte rede in die indirekte rede oorskryf.

- Die dubbelpunt en aanhalingstekens val weg.
- Die voegwoord **dat** (by stelsinne) of **of** of 'n **vraagwoord** (by vraagsinne) word tussen die twee sinne geplaas.
- Die werkwoord van sin 2 skuif na die einde van die sin.
- Die **voornaamwoorde** (*pronouns*) van die eerste (ek/ons) en tweede persoon (jy/julle) verander na die derde persoon (hy/sy/hulle).

As die werkwoord van sin 1 (**inleidende werkwoord** – *introductory verb*) in die verlede tyd is, vind nog twee veranderinge plaas:

- Die werkwoord van sin 2 moet ook in die verlede tyd geskryf word.
- Die bywoorde van tyd (T) en plek (P) verander.

1. Twee maats vertel vir mekaar **Het jy geweet**-feite. Skryf hierdie interessante feite oor in die indirekte rede.

a) Dawn beveel: "Frans, lek jou elmboog!"

b) Frans antwoord: "Hahaha, ek kry dit nie reg nie!"

c) Dawn sê: "'n Mens kan nie sy eie elmboog lek nie!"

d) Frans sê: "'n Kameelperd lek sy ore met sy lang tong skoon!"

e) Dawn sê: "Die tong is die sterkste spier in die liggaam."

f) Frans sê: "Elke mens het 'n unieke tong-afdruk!"

g) Dawn vra: "Is dit soos vingerafdrukke?"

h) Frans antwoord: "Ja, dit is."

Ken die woorde

elmboog – *elbow*
kameelperd – *giraffe*
lek – *lick*
spier – *muscle*
tong – *tongue*
vingerafdruk – *finger print*

Wenke

By bevelsinne gebruik ons **om ... te**, bv. Tinus sê vir Astrid **om** 'n slag **te** lag. óf Ons kan **dat ... moet** gebruik, bv. Tinus sê vir Astrid **dat** sy 'n slag **moet** lag.

Wenke

Hulpwerkwoorde
(V1) in sin 2 word in die indirekte rede voor V2 geplaas, maar as V1 **het** is, word dit ná V2 geplaas, bv. Hy sê dat hy die interessante feite gelees **het**. – Hy sê dat hy die interessante feite **sal** lees.

2. Skryf die grappie (in dialoogvorm) in die indirekte rede.

a) Gatiep: Wie is daar?

b) Polisie: Dis die polisie!

c) Gatiep: Wat soek jy?

d) Polisie: Ons wil net gou met jou praat!

e) Gatiep: Hoeveel is julle?

f) Polisie: Ons is twee!

g) Gatiep: Praat dan met mekaar!

3. Skryf die snaakse feite oor in die indirekte rede. Let op die plasing van die hulpwerkwoord.

a) Leonardo da Vinci sê: "Ek het die skêr uitgevind."

b) Hy vra: "Kan die olifant regtig nie spring nie?"

c) Hy sê: "Ek mag nie 'n hond in Ysland aanhou nie."

d) Sy sê: "Vingernaels sal vier keer vinniger as toonnaels groei."

e) Adolf Hitler sê: "Ek het nooit vleis geëet nie."

Ken die woorde

aanhou – keep
olifant – elephant
skêr – scissors
spring – jump
toonnaels – toenails
uitvind – invent

Dis = Dit is